

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Ingvild Hjelmtveit	FE - 002	16/235

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
19/2016	Kommunestyret	PS	16.03.2016

Nordhordland kommune - oppdatert og utvida intensjonsavtale

Vedlegg:

Underteikna intensjonsavtale for ny kommune d. 01.03.16
Kommunestruktur - Nordhordland - Intensjonsavtale - Helsing frå kommunalministeren
Intensjonsavtale - samanlikning av intensjonsavtalane mellom 3 og 8 kommunar
Samanlikning av avtalane

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Denne saka omhandlar høringsperiode for ein utvida intensjonsavtale der kommunane Meland, Lindås, Radøy, Austrheim, Fedje; Modalen, Masfjorden og Gulen er med.

Den utvida avtalen er tufta på den avtalen som vart inngått mellom Lindås, Meland og Radøy og som kommunestyret vedok å leggje på høyring 10. februar. Avtalane er i hovudsak like, men 3-kommuneavtalen er utvida, slik at den høver for alle 8 kommunar. På eit par punkt er det teke inn noko nytt. Det gjeld særleg under økonomi (oppretting av ulike fond) og demokratimodell (oppretting av lokalstyre i Modalen). Ut over det er det kun redaksjonelle endringar. Som vedlegg til saka ligg eit oversyn over kva skilnader det er mellom dei to avtalane.

Historikk

Kommunane i Nordhordland vedtok i 2010 å setja i gong ein prosess om å endra kommunestrukturane. Dette arbeidet gav viktig kunnskap og grunnlagsmateriale, som kommunane har hatt nytte av i arbeidet som vart formalisert etter Stortingsvedtaket om kommunereforma i 2013.

Kommunestyret i Meland vedtok i sak 77/2014 følgjande:

«Meland kommune går i relle drøftingar med sikte på å etablere ein ny kommune, saman med aktuelle nabokommunar/andre kommunar i regionen som er interesserte i dette. Rådmennene i dei kommunane som vel å samarbeide om ny kommunestruktur får i oppdrag å utarbeide nærare prosjektplan og framlegg til mal for intensjonsavtale som skal leggjast til grunn for arbeidet. Malen for intensjonsavtale og framdriftsplanen skal godkjennast av dei respektive kommunestyra våren

2015. Endeleg vedtak om ny kommune vert gjort av kommunestyret våren 2016.

For å sikre at alle folkevalde er orienterte om utviklinga i arbeidet med ny kommunestruktur, så ber kommunestyret rådmannen om løypemelding i kvart formannskapsmøte og kommunestyremøte.»

Vidare vart det i sak 47/2015 gjort slikt vedtak:

«1. Meland kommune held fram forhandlingane med Lindås og Radøy kommunar. Det blir presisert at kommunar i Nordhordland som ynskjer å slutte seg til desse forhandlingane er velkomne til dette. Dette bør i så fall skje innan 01.01.2016. Det som er framforhandla mellom dei tre kommunane ligg til grunn for det vidare arbeidet dersom fleire kommunar sluttar seg til desse forhandlingane.

2. Konsekvensen av å fortsetja som eigen kommune må synleggjerast før ein tek endeleg stilling til ny kommunestruktur.»

Fram til sommaren 2015 deltok Meland kommune i tre ulike utgreiingar/samanslåingsprosjekt. Det eine omfatta Meland, Radøy og Lindås og det andre omfatta opphøveleg i tillegg Modalen, Masfjorden, Gulen, Solund og Fedje. Det tredje var ei utgreiing saman med Bergen kommune. Fleire av kommunane har og delteke i andre utgreiingar. Meland og Radøy har gjennom vedtak i kommunestyret trekt seg frå Nordhordlandsalternativet.

Forhandlingane med sikte på å samle heile Nordhordland og Solund til ein kommune starta opp våren 2015. Oppstartmøte vart halde på Alver Hotell 16. april 2015, der også statsråd Jan Tore Sanner var til stades. Forhandlingane byggjer på to rapportar frå Telemarksforsking som Regionrådet fekk utarbeidd i 2013. 1. Nye samhandlingsformer og strukturendringar i Norhordland dagsett 17.06.2013 og 2. Rapport om kommunestruktur i Norhordland fase 2, dagsett 20.12.2013.

Parallelt med det store løpet starta Lindås, Meland og Radøy opp arbeidet med ei utgreiing som skulle svara på kvifor ein skulle byggja ein ny kommune. Utgreiinga er fylgt opp etter valet hausten 2015 og den endelege intensjonsavtalen er eit resultat av denne prosessen. Gulen og Masfjorden har og gjennomført forhandlingar med sikte på å skipe ein ny kommune.

Undervegs forlet fleire av kommunane det store løpet. Først ut var Meland kommune med vedtak i juni 2015, fulgt opp av Radøy kommune og seinare Austrheim kommune.

Austrheim kommunestyre fatta på møte 11.11.15 sak 100/15 slikt vedtak

«Med bakgrunn i uttalelser frå sentrale politikarar og enkeltvedtak i deltaka kommunane, og det faktum at to av dei største og folkerikaste kommunane har trekt seg frå forhandlingane, ser Austrheim Kommunestyre prosjektet «Felles kommune i Norhordaland» som skrinlagt.

Austrheim kommunestyre vel difor å trekja seg frå forhandlingane.

Austrheim Kommunestyre ber administrasjonen starta arbeidet med ei utgreiing av konsekvensar ved at Austrheim fortset som eigen kommune. Utgreiinga må ligja føre i April 2016.

Austrheim kommunestyre ber folhandlingsutvalet om:

· Ta kontakt med Fedje, Gulen, Solund og Masfjorden om det er interesse for forhandlingar om

innhald, konsekvensar og struktur på ein ny kommune, med ein eller fleire av desse.

· Ta kontakt med Lindås, Meland og Radøy om det er interesse for forhandlingar om innhald, konsekvensar og struktur på ein ny kommune med ein eller fleire av desse.»

Bilde over kven som forhandla med kven vart etter kvart noko uoversiktleg. På møte i regionrådet 19. november 2015 vart det difor fatta slikt vedtak:

«Kommunereformprosessen i Nordhordland vidare - råd frå Regionrådet 19. november 2015.

1. Regionrådet ber om at reformprosessen i sør (Lindås, Meland, Radøy) og i nord (Gulen og Masfjorden) vert gjennomført så raskt så mogeleg innan midten av februar 2016.

2. Det store Nordhordlandsalternativet vert vurdert på nytt frå februar til april med bakgrunn i dei avtalar som er forhandla fram - og avklaring av ytre forhold som inntektssystem og meir - og avhengig om nokon vil slutta seg til de alternativa (nord og sør) som er forhandla fram.

3. Regionrådet brukar resterande midlar mottatt frå fylkesmannen til å førebu sluttforhandlingar om sør- og nordalternativet og / eller bistår kommunane i sitt reformarbeid fram til mars».

Etter at intensjonsavtalen mellom dei 3 kommunane i Sør (Lindås, Meland og Radøy) var underskiven vart dei andre kommunane i Nordhordland inviterte til å nye drøftingar med grunnlag i vedtaket frå Regionrådet. Siktemålet med invitasjonen var å finne ut om det var grunnlag for at fleire kommunar kunne slutta seg til avtalen, eventuelt med mindre justeringar.

Intensjonsavtalem for Lindås, Meland og Radøy vart presentert og gjennomgått grundig på Nordhordlandstinget 28. januar 2016. Under møtet vart det konstatert at det er vilje til å gjere eit nytt forsøk på å få til ein felles intensjonsavtale for heile Nordhordland, men no utan Solund. Det er dette som ligg til grunn for den intensjonsavtalen som no vert lagt fram for dei respektive kommunestyra med sikte på offentlig utlegging. Endeleg vedtak om eventuell ny kommune skal gjerast i ein felles møtedag for alle kommunatyra 22. juni 2016.

Avtalen byggjer på ein føresetnad om at ein ny kommune vil stå sterkare for å løysa utfordringane i framtida enn dei eksisterande kommunane har kvar for seg. Den nye kommunen får vel 36 000 innbyggjarar og vil dekke eit areal på 2 183 km². Dette inneber at Nordhordland kommune er den største kommunen i Hordaland og blant dei 23 største kommunane i landet målt etter folketal.

Etter at intensjonsavtalen er handsama i kommunestyra, vert det lagt opp til ein medverknadsprosess. Kvart kommunestyre avgjer sjølv kor tid og korleis dette skal skje.

Denne saka omhandlar intensjonsavtalen for ein kommune i Nordhordland, dvs ein kommune som vil bestå av dei noverande kommunane Gulen, Masfjorden, Modalen, Fedje, Austrheim, Lindås, Radøy

og Meland.

«Nordhordlandsalternativ» som no vert lagt fram må handsamast etter prinsippa for innbyggjarhøyring på same vis som andre alternativ til framtidige kommunar.

Vurdering

Den utvida Intensjonsavtalen for 8 kommunar bør leggjast ut på høyring fram til 10 april, slik det vart vedteke å gjere med 3-kommune avtalen. Den utvida avtalen har vore presentert på dei folkemøta som var 2., 3., 9. og 10. mars. Innspel til begge avtalane vert å handsame etter høyringsperioden er omme.

Folkehelse
Miljø
Økonomi

Konklusjon

Framlegg til vedtak:

1. Kommunestyret legg «Forhandlingsutvalet til Lindås, Meland, Radøy, Austrheim, Masfjorden, Gulen, Fedje og Modalen sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune» – versjon 1.0 datert 1. mars 2016 ut på høyring. Høyringsperioden vert sett frå 17. mars til 10. april.

Kommunestyret - 19/2016

KS - behandling:

KS - vedtak:

"1. Kommunestyret legg «Forhandlingsutvalet til Lindås, Meland, Radøy, Austrheim, Masfjorden, Gulen, Fedje og Modalen sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune» – versjon 1.0 datert 1. mars 2016 ut på høyring. Høyringsperioden vert sett frå 17. mars til 10. april."